

ضرورت شکست هیمنه روایت زن موفق در رسانه

و... در فضای کشور را کسب کرده است، زن موفق و الگوی مطلوب و ایده‌آل است. این تصویر عیناً در فضای رسانه نیز غلبه یافته است و هیمنه‌ای شکست‌ناپذیر دارد. این تصویر از زن موفق آشکارا نادرست و غیرمنصفانه است و باعث اخراج بیش از ۹۰ درصد بانوان جامعه از دایره این تصویر شده است و عملاً بانوانی که به تعبیر من «ابرن» هستند، امکان رقابت با یکدیگر در عرصه الگوی زن موفق را پیدا خواهند کرد، زیرا بدنه متوسط و معمولی زنان جامعه توفیق سازگاری با این تصویر را ندارد و تحت فشار نقشی مضاعفی که این الگو برای آنان ایجاد می‌کند، دچار آسیب‌ها و اختلالات بسیار روانی و جسمی خواهد شد. بنابراین، باید تصویر زن موفق و الگوی ایده‌آل و مطلوب از او در رسانه را بازسازی کرد و هیمنه روایت موجود را فرو ریخت. این کار چگونه اتفاق خواهد افتاد؟ با ارائه روایت بدیل با عنوان «الگوی سوم زن». ان شاء... در یادداشت‌های بعدی مختصات این روایت بدیل را توضیح خواهیم داد.

رسانه در عرصه بازنمایی تصویر زن مطلوب و ایده‌آل تابع و پیرو جامعه است. تصویری که از الگوی مطلوب زن در فضای اجتماعی و ذهنیت نخبگان و مردم وجود دارد، در رسانه نیز پمپاژ می‌شود. رسانه باید در این زمینه حیثیت استقلالی خود را حفظ کند و خودش برای جامعه نیز تصویر بسازد، اما واقعیت این است که این تعامل بیشتر از سمت جامعه به رسانه هدایت می‌شود. بنابراین روایتی که از زن ایده‌آل در رسانه هژمونی دارد و صدای غالب در سینما و تلویزیون به شمار می‌رود، روایت «زن موفق» است.

زن موفق در فاهمه جامعه ایرانی در زمانه فعلی چه ویژگی‌هایی دارد؟ این تصویر براساس کدام مؤلفه‌های اصلی و محوری ساخته و پرداخته و بازنمایی می‌شود؟ برای پاسخ به این سؤال باید ابتدا به واکاوی این مفهوم در جامعه بپردازیم. واقعیت این است که زن موفق در گفتمان غالب در جامعه ایرانی به زنی اطلاق می‌شود که میان الگوهای سنتی و مدرن در رفت‌وآمد است و انتظارات و الزامات هر دو الگو را توأمان برآورده می‌سازد. در این ذهنیت نادرست و نادقیق، زنی که ملتزم به خانواده و نقش‌های خانگی خود بوده است و فعالیت‌های زنانه خود در خانواده را به نحو احسن انجام داده و در عین حال حضور پررنگ و حرفه‌ای در جامعه داشته و سهم روشن و محسوسی از مناسبات اقتصادی، علمی، ورزشی

خورشیدنوشت: ۶

